

Monumentnummer*: 523046

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82883/82

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nijmegen Nijmegen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Nijmegen Hunnerberg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nijmegen B 2328

*Omschrijving***

Inleiding Het halfvrijstaande HERENHUIS met HEKWERKEN is gebouwd in 1897 door architect W.J. Maurits in neorenaissance-stijl, gecombineerd met elementen uit de Chaletstijl.

Het herenhuis is gelegen in de noordelijke, vrijwel aaneengesloten gevelwand van de Straalmanstraat in de wijk Hunnerberg in Nijmegen-oost. De Straalmanstraat is aangelegd in 1895 en maakt deel uit van het laat 19de-eeuwse uitbreidingsplan, dat deels is gebaseerd op een ontwerp van Bert Brouwer. De Straalmanstraat ligt in het beschermde stadsgezicht.

Omschrijving Het halfvrijstaande HERENHUIS heeft een rechthoekig grondplan met een afgeschuinde hoek aan de voorzijde en een rechthoekige uitbouw aan de achterzijde. Het HERENHUIS heeft een kelder en drie bouwlagen, waarvan de derde wordt gevormd door de zolder, onder een flauw hellend zinken roevendak dat aan de voor- en de linker zijde is voorzien van een omlopend dakschild met leien in maasdekking. De afgeschuinde hoek springt naar voren en heeft een topgevel met een ruim overstekend zadeldak, dat is voorzien van een rijk bewerkt schijnsant en een piron met smeedijzeren ornament. In het voorschild bevinden zich een grote en een kleine dakkapel. De grote dakkapel heeft een stolpraam, een beschoten topgevel, een schijnsant en een zadeldak met bolvormige piron, de kleine is voorzien van een draairaam, een overhoeks geplaatst puntdak en een piron met smeedijzeren ornament. De dakkapel in het zijschild is later toegevoegd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De uitbouw aan de achterzijde telt twee bouwlagen onder een zinken roevendak. Naast de uitbouw bevindt zich een éénlaags serre met balkon. Tegen de voorgevel bevond zich oorspronkelijk een vijfzijdige veranda met balkon, die later is verbouwd tot serre.

Het herenhuis is opgetrokken uit in kruisverband gemetselde baksteen en heeft een gepleisterde plint. De gevels zijn voorzien van gepleisterde speklagen, geprofileerde waterlijsten, een cordonlijst en worden afgesloten door een gepleisterd fries met velden en gebogen korbelen, die een geprofileerde kroonlijst met bakgoot dragen. De kroonlijst gaat ter plaatse van de topgevel over in de windveren. Bogen en strekken van vensters en deuren zijn deels van rode verblendsteen en hebben gepleisterde geboorte- en sluitstenen. De lekdorpels zijn opgenomen in de waterlijsten of speklagen (achterzijde). In de afgeschuinde hoek en de linker zijgevel bevinden zich resp. één en twee keldervensters met ijzeren grondroosters ervoor. De asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL telt twee traveeën. In de rechter travee bevindt zich de ingangspartij, die bestaat uit een paneeldeur met smeedijzeren roosters in een kozijn met getoogd bovenlicht en hardstenen neuten in een segmentboogvormig afgesloten portiek met een hardstenen stoep. Boven de deur bevindt zich een venster met T-schuifraam. Links van de deur bevindt zich de vijfzijdige serre met bewerkte houten panelen en stijlen. De serre heeft een dubbele tuindeur, die wordt geflankeerd door ramen met T-vormige roedenverdeling en ramen met bovenlicht. Hierboven bevinden zich glas-in-lood bovenlichten en een geprofileerde kroonlijst met gesneden druiplijst. Het schilddakje van de serre heeft leien in maasdekking en wordt bekroond met een bewerkte houten balkonbalustrade. Het balkon is toegankelijk via een dubbel deur met bovenlicht. In de afgeschuinde hoek bevindt zich in de eerste en de tweede bouwlaag een venster met persiennes dat is voorzien van resp. een schuifraam en een T-schuifraam. Onder de vensters bevinden zich resp. een gepleisterd veld met diamantkoppen en een veld met metselmozaïek. De vensters en deuren in de voorgevel zijn segmentboogvormig afgesloten met profielstenen en hebben in de tweede bouwlaag segmentboogtrommels met metselmozaïek. Ramen en deuren zijn voorzien van gereconstrueerde glas-in-lood bovenlichten.

De LINKER ZIJGEVEL heeft in de eerste bouwlaag drie en in de tweede bouwlaag twee segmentboogvormig afgesloten blindvensters. De ACHTERGEVEL heeft links de tweelaags uitbouw met in de eerste bouwlaag de achterdeur met bovenlicht en een venster met blinden en in de tweede bouwlaag een venster met een T-schuifraam. In de rechter zijgevel van de uitbouw bevindt zich een klein venster. Rechts van de uitbouw bevindt zich de serre met een dubbele tuindeur, zij- en bovenlichten en een balkon, waarvan het hek en de dubbele balkondeur later zijn gewijzigd. In de derde bouwlaag bevinden zich twee vensters met stolpramen en bovenlichten. De vensters en deuren in de achtergevel zijn afgesloten met strekken. De gevels worden afgesloten met geprofileerde bakgoten op klosjes. Links van het huis bevindt zich tussen de linker zijgevel en een gemetselde hekpost een hoog smeedijzeren draaihek. De voortuin is van het trottoir gescheiden door een smeedijzeren HEKWERK met draaihek. Tussen het hek en de voordeur ligt een pad van gele reliëftegels.

De indeling van het INTERIEUR is bewaard gebleven. Het tweebeukige herenhuis heeft rechts de gang met drie steektrappen en op het einde de keuken. Links bevinden zich kamers en suite. Vele oorspronkelijke interieurelementen zijn nog aanwezig zoals de vestibule en gang met marmeren vloeren en plinten, een gemarmerde lambrizing afgesloten met een geprofileerde houten lijst (gang), stucpanelen met rozetten in de hoeken, een tochtdeur met geëts glas, de trappen met geornamenteerde houten trappalen en gietijzeren spijlen, een fonteintje op de overloop, wc's met oorspronkelijke betegeling, bestaande uit witte en geornamenteerde witblauwe tegels; kamers en suite met schuifdeuren en schoorsteenmantels van zwart en groen-zwart geaderd marmer, een serre met gekleurde patroontegels in bruin, lichtblauw, beige en wit en een serre met plavuizen; een slaapkamer met een schoorsteenmantel van zwart en bruin-zwart geaderd marmer; de kelder met estrikken en een aparte wijnkelder met wijnrekken; in het gehele huis zijn geornamenteerde stucplafonds en paneeldeuren in geprofileerde omlijstingen bewaard gebleven.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering HERENHUIS met HEKWERKEN uit 1897 naar ontwerp van W.J. Maurits.

-\tVan architectuurhistorische waarde als een goed en gaaf voorbeeld in ex- en interieur van een herenhuis in neorenaissance-stijl met elementen uit de Chaletstijl. Het herenhuis heeft esthetische kwaliteiten in het ontwerp zoals goede verhoudingen en een rijke ornamentatie.

-\tVan stedenbouwkundig belang vanwege de markante ligging in de vrijwel aaneengesloten gevelwand van de Straalmanstraat, één van de gaafst bewaard gebleven straten in het laat 19de-eeuwse uitbreidingsplan, dat is gerealiseerd na de afbraak van de vestingwallen. Het pand ligt binnen het beschermd stadsgezicht.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis